

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Κ.Παπαπετροπούλου

Τηλέφωνο: 2131513354

E-mail: vouli2@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

ΚΟΙΝ.:

1. Βουλευτή κ. Δημήτρη Κυριαζίδη
2. Υπουργεία:
 - Ανάπτυξης
 - Εσωτερικών
 - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερωτήσεις»

ΣΧΕΤ:

1. Η υπ' αριθμ. πρωτ. 6117/29.7.2024 Ερώτηση
2. Η υπ' αριθμ. πρωτ. 6221/31.7.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση των σχετικών Ερωτήσεων, που κατατέθηκαν στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Δημήτρη Κυριαζίδη, θέτουμε υπόψιν σας ότι επί των ζητημάτων που τίθενται σε αυτές, η εθνική αντιπροσωπεία ενημερώθηκε αναλυτικά κατά τη συζήτηση στη Βουλή της υπ' αριθμ. 998/2024 Επίκαιρης Ερώτησης του Βουλευτή κ. Αναστάσιου Νικολαΐδη. Παραθέτουμε αποσπάσματα από τα Πρακτικά:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): «Καλημέρα, κύριε Βουλευτά. Ευχαριστώ πολύ για την πολύ ενδιαφέρουσα ερώτησή σας. Την είδα με πολλή προσοχή, είδα όλες τις αιτήσεις-άδειες που αφορούν φωτοβολταϊκά στην περιοχή εξονυχιστικά. Άλλωστε, είχαμε την ευκαιρία με τον συνάδελφό σας, τον κ. Κυριαζίδη, στις αρχές του μήνα να κάνουμε μια συνάντηση επίσης στο Υπουργείο με τους οινοποιούς, να κουβεντιάσουμε το θέμα από κοντά. Οπότε είμαι πλήρως ενήμερη στο τι αφορά και στο πρόβλημα που εγείρετε με την ερώτησή σας.

Το πρώτο που θα ήθελα να πω, βέβαια, για να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα για να μην υπάρχουν παρανοήσεις, είναι ότι η ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας είναι σίγουρα μια στρατηγική επιλογή της χώρας και το αντιλαμβάνεστε και εσείς ότι είναι μια επιλογή που υπηρετεί τους στόχους που έχουμε θέσει ως Ελλάδα για την ενεργειακή μας αυτονομία, για να μπορέσουμε να μειώσουμε το ενεργειακό μας κόστος, για να πετύχουμε την κλιματική ουδετερότητα. Όμως, αυτό δεν σημαίνει ότι η ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας θα επιτρέψουμε να γίνεται με έναν τρόπο ασύδοτο. Και αν μη τι άλλο, νομίζω ότι στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουμε αποδείξει ότι αυτές τις πολιτικές που σχεδιάζουμε και υλοποιούμε θέλουμε να τις κάνουμε μέσα από μια προσεκτική μελέτη και προετοιμασία.

Ποτέ δεν είπαμε, κύριε Νικολαΐδη, ότι ανοίγουμε τον δρόμο παντού και με οποιοδήποτε κόστος. Φυσικά και μας απασχολεί πάρα πολύ το πού και πώς υλοποιούνται έργα ΑΠΕ και έχουμε υπ' όψιν και αυτά που αναφέρετε για τη Δράμα, αλλά και για το σύνολο της επικράτειας. Και γιατί μας απασχολεί αυτό; Μας απασχολεί γιατί θέλουμε η ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας να γίνεται λελογισμένα και να γίνεται με μια πλήρη ανάλυση αυτού που λέμε «cost-benefit», το κόστος και το όφελος, σε μια περιοχή. Αυτό είναι μη αμφισβητήσιμο για εμάς. Θα μου επιτρέψετε να πω ότι είναι και προαπαιτούμενο κάθε δράσης μας. Και είναι προφανές ότι δεν θα επιτρέψουμε αυτός ο δυναμικός, υποσχόμενος κλάδος των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, των «πράσινων» επενδύσεων, να γίνεται πεδίο για ανορθολογικές

καταστάσεις. Τι εννοώ με αυτό; Να λέμε δηλαδή ότι όλοι οι αμπελώνες ή όλοι οι οικισμοί θα γεμίσουν από φωτοβολταϊκά πάρκα. Αυτό είναι μία ανορθολογική κατάσταση.

Έχουμε φροντίσει να έχουμε ένα θεσμικό πλαίσιο, κύριε Νικολαΐδη, το οποίο θέτει ισχυρές δικλείδες ασφαλείας, έτσι ώστε το αποτέλεσμα να μπορεί να είναι ζυγισμένο και προς το περιβάλλον αλλά και προς όλους τους παραγωγικούς τομείς και βεβαίως, να σέβεται τα ξεχωριστά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής.

Εδώ είναι γνωστό ότι η Δράμα έχει έναν αναπτυξιακό πυλώνα, ο οποίος στηρίζεται πάρα πολύ στις οينوποιητικές μονάδες και στον οινοτουρισμό και σίγουρα, βεβαίως, θα πρέπει να σεβαστούμε την αγροτική παραγωγή και τους αγρότες, που νομίζω ότι η συγκεκριμένη Κυβέρνηση έχει δείξει πόσο τους στηρίζει.

Εδώ -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- υπάρχει μία στρέβλωση. Βλέπει κανείς τις αιτήσεις που κατατίθενται στην πρώτη αδειοδοτική Αρχή, τη ΡΑΕ και έχει την εντύπωση κοιτάζοντας εκεί τις αιτήσεις πάνω σε έναν χάρτη ότι όλη η Ελλάδα θα γεμίσει με φωτοβολταϊκά. Και αυτή είναι μία στρέβλωση, γιατί πάσχει ο χρονισμός εφαρμογής των διαφόρων σταδίων ελέγχου. Το στάδιο της έκδοσης άδειας σκοπιμότητας, που είναι η πρώτη αίτηση, η πρώτη άδεια που λαμβάνει κανείς από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, προηγείται ουσιαστικά του περιβαλλοντικού ελέγχου, προηγείται του χωροταξικού ελέγχου, προηγείται της έγκρισης δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου, με αποτέλεσμα να εκδίδεται αυτή η πρώτη άδεια χωρίς να γίνεται αυτός ο ενδεδειγμένος έλεγχος. Αυτό είναι, λοιπόν, που εξετάζεται στα επόμενα στάδια και βεβαίως, εκεί λαμβάνονται υπ' όψιν και κατά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων αλλά και των υπόλοιπων αδειών και η άποψη της τοπικής κοινωνίας, που είναι πολύ σημαντική και των φορέων και των υπηρεσιών και γίνεται μία στάθμιση και αξιολόγηση όλων των παραμέτρων. Πάντως, αυτό που θέλω να σας διαβεβαιώσω είναι ότι ούτε θα επιτρέψουμε ούτε και θα ανεχθούμε να κατακλυζόμαστε από ΑΠΕ, χωρίς να υπάρχει μια ισόρροπη ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις παραγωγικές δραστηριότητες σε μια περιοχή και τον σεβασμό στο περιβάλλον.

Κύριε Νικολαΐδη, το αλόγιστο δεν είναι αποδεκτό και ούτε και εμείς το θέλουμε και ακούγοντάς σας θέλω να σας πω ότι δεν είμαστε απέναντι σε αυτό το ζήτημα. Είμαστε στην ίδια μεριά και χαίρομαι γιατί έτσι θα είναι ευκολότερο και να καταλήξουμε και κάπου.

Εγώ, όπως σας είπα στην πρωτολογία μου, σχετική -νομίζω- ανησυχία δημιουργείται κυρίως σε όσους δεν είναι εξοικειωμένοι με την αδειοδοτική διαδικασία των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και τα αλληπάλληλα στάδια ελέγχου που αυτή επιβάλλει. Αναφέρατε ότι έλαβαν περιβαλλοντικούς όρους. Και ξέρετε πόση διαδικασία έχουν ακόμη μπροστά τους για να φτάσουν στο σημείο να αρχίσουν να χτίζουν ένα πάρκο;

Είμαστε στα μισά μιας διαδρομής. Γι' αυτό και αρκετές φορές είναι γεγονός ότι έχουμε κληθεί να απαντήσουμε σε ανησυχίες τοπικών κοινωνιών και φορέων, που, όμως, μερικές φορές η πραγματικότητα στο τέλος διαψεύδει, γιατί αποδεικνύεται ότι τηρούνται οι όροι, τηρούνται δικλείδες ασφαλείας και είναι και ισχυρές. Όσον αφορά τις δικλείδες ασφαλείας, δεν σημαίνει, βέβαια, ότι απορρίπτουμε σχέδια εν τη γενέσει τους. Σημαίνει να λειτουργούν και για τη βελτίωση των σχετικών επενδυτικών σχεδίων και αυτό -ας πούμε- έγινε στην περίπτωση της Κοινότητας Καταφύτου, όπου εκεί -τι έγινε;- επεβλήθησαν πρόσθετοι όροι κατόπιν αντιρρήσεων της τοπικής κοινωνίας, ελήφθησαν υπ' όψιν οι αντιρρήσεις της τοπικής κοινωνίας, σταθμίστηκαν στην έκδοση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και έχουν θεραπευθεί με τον επανασχεδιασμό από τον φορέα της επένδυσης.

Πιο συγκεκριμένα, με το τελευταίο τεχνικό υπόμνημα που υποβλήθηκε από τον φορέα του έργου σχετικά με τον επανασχεδιασμό αυτού του πάρκου στο κατάφυτο έχει προβλεφθεί ότι θα τηρείται μια απόσταση 500 μέτρων άνωθεν των θεσμοθετημένων ορίων του οικισμού. Έχουν προβλεφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα σχετικά με τον σχεδιασμό του έργου και τις αποστάσεις από τους αμπελώνες και εφόσον ο εν δυνάμει επενδυτής επανέλθει με τις σωστές αλλαγές στο πλάνο του, τότε και μόνο τότε -το τονίζω- θα μπορέσει να προχωρήσει το έργο.

Μιας και αναφέρατε συγκεκριμένα έργα σεβόμενα και τους κατοίκους στη Δράμα, ήθελα να ενημερωθώ για να απαντήσω συγκεκριμένα. Αυτό που θέλω να επισημάνω είναι ότι τα υπόλοιπα από τα έργα που αναφέρατε στην ερώτησή σας είναι σε ένα πολύ πρώιμο στάδιο αδειοδότησης. Ακόμη δεν έχει υποβληθεί κανένα από αυτά στη βάση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, όλα αυτά που λέτε στην ερώτησή σας.

Και έρχομαι τώρα από το ειδικό στο γενικό καλό, από αυτήν την ad hoc διαδικασία ελέγχου που γίνεται για κάθε επιμέρους έργο στη γενική οριζόντια πρόβλεψη για το πού μπορούμε να εγκαταστήσουμε ΑΠΕ, με ποιους όρους και ποιους περιορισμούς. Κι εδώ επισημαίνω ότι σήμερα έχουμε ένα χωροταξικό των ΑΠΕ το οποίο ισχύει εδώ και δεκαπέντε χρόνια. Αυτή τη στιγμή επικαιροποιούμε το χωροταξικό. Πρόκειται για μία διαδικασία σύνθετη και απαιτητική, με πολλές παραμέτρους και σταθμίσεις. Πάντως, ολοκληρώνεται σύντομα από τον αρμόδιο Υφυπουργό και από την επισπεύδουσα Γενική Γραμματεία. Εκεί, λοιπόν, θα τεθούν οι κανόνες και τα κριτήρια χωροθέτησης των εγκαταστάσεων φωτοβολταϊκών σε όλη την επικράτεια και θα καταλήξει σε ένα ειδικό χωροταξικό, το οποίο ευχόμαστε να παραμείνει ισχυρό και έγκαιρο έγκυρο για άλλα δεκαπέντε χρόνια. Οπότε, σε αυτό το πλαίσιο αναθεώρησης του ειδικού χωροταξικού είναι που ερχόμαστε και αξιολογούμε, επίσης, νέες δικλείδες ασφαλείας και κανόνες, όπως είναι οι αποστάσεις, όπως το να λάβουμε υπόψη μας παραγωγικές δραστηριότητες, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος.

Εγώ, πάντως, θέλω να επαναλάβω εδώ σε όσους προσπαθούμε με τις πρωτοβουλίες μας, κι εμείς, αλλά κι εσείς βεβαίως στο πλαίσιο του περιβαλλοντικού ελέγχου να λάβουμε υπόψη μας τις τοπικές κοινωνίες, στους ενδιαφερόμενους, ότι ασφαλώς και θέλουμε να δούμε να αναπτύσσονται έργα ΑΠΕ στη χώρα. Είναι μια επιλογή που θα οδηγήσει σίγουρα στο τέλος, γιατί ρωτήσατε για το χαμηλότερο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας και για ενεργειακή αυτονομία. Όμως, δεν θα επιτρέψουμε αυτά τα έργα να γίνουν άναρχα και χωρίς τους σωστούς κανόνες».

Σε συνέχεια των ανωτέρω, υπογραμμίζουμε ότι τα ζητήματα που αφορούν στις συνέπειες από την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον εξετάζονται για το κάθε έργο ξεχωριστά στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησής του, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 4014/2011 (Α' 209), ο οποίος διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων. Σημειώνουμε ότι όλες οι Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, μετά την εξέταση τους ως προς την πληρότητά τους, διαβιβάζονται για δημοσιοποίηση (διενέργεια δημόσιας διαβούλευσης και ενημέρωσης του ενδιαφερόμενου κοινού) στα κατά τόπους αρμόδια Περιφερειακά Συμβούλια. Όλα τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης και των γνωμοδοτήσεων των συναρμόδιων Υπηρεσιών και Φορέων αξιολογούνται και λαμβάνονται υπόψη, με την έκδοση είτε αρνητικής είτε θετικής απόφασης για το έργο ή τη δραστηριότητα με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων και προϋποθέσεων.

Επιπρόσθετα, θέτουμε υπόψιν σας ότι το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο (Ε.Χ.Π.) για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας θέτει κανόνες και κριτήρια χωροθέτησης, τόσο των αιολικών εγκαταστάσεων όσο και των συνοδών έργων τους (δίκτυα πρόσβασης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας). Σημειώνουμε ότι κατά την παρούσα χρονική περίοδο προωθείται από το ΥΠΕΝ, με τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης, η αξιολόγηση και αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου (Ε.Χ.Π.) για τις Α.Π.Ε., όπου έχουν συμπεριληφθεί περαιτέρω κανόνες και προϋποθέσεις για την εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Η πρόταση αξιολόγησης/αναθεώρησης του Ε.Χ.Π. για τις Α.Π.Ε. θα υποβληθεί σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και θα εγκριθεί μαζί με την οικεία Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.), με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών. Κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής έγκρισης του Ε.Χ.Π. για τις Α.Π.Ε., προβλέπεται δημόσια διαβούλευση με υπηρεσίες, φορείς και το κοινό, και η διατύπωση γνώμης του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όπως αυτή εκάστοτε ισχύει. Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα προγραμματίζεται η δημόσια διαβούλευση της πρότασης του Ε.Χ.Π. για τις Α.Π.Ε. και της Σ.Μ.Π.Ε. αυτού.

Επιπλέον, η Πολιτεία έχοντας ως στόχο την εξασφάλιση ανταποδοτικού οφέλους για τις τοπικές κοινωνίες από την εγκατάσταση και χρήση σταθμών ΑΠΕ έχει προβεί, με το άρθρο 25 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), στη θεσμοθέτηση ανταποδοτικού Ειδικού Τέλους Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Σκοπεύοντας στη απλοποίηση και επιτάχυνση της απόδοσης του Ειδικού Τέλους σε όλους τους τοπικούς καταναλωτές και την Αυτοδιοίκηση, η παρούσα Κυβέρνηση, με το άρθρο 87 του ν.4964/2022 (ΦΕΚ Α' 150) επικαιροποίησε το θεσμικό πλαίσιο, με ευνοϊκότερους όρους προς τους φορείς της Αυτοδιοίκησης και τη τοπική κοινωνία. Σημειώνουμε ότι στο πλαίσιο αυτό, ποσοστό έως σαράντα τοις εκατό (40%) του ειδικού τέλους αποδίδεται στους οικιακούς καταναλωτές εντός των διοικητικών ορίων της Δημοτικής

Κοινότητας του Δήμου, όπου λειτουργούν οι σταθμοί, μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε το ποσό που αναλογεί σε κάθε δικαιούχο να συμψηφίζεται με τις χρεώσεις που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Περαιτέρω, το υπόλοιπο ποσοστό του ειδικού τέλους αποδίδεται στους Δήμους, εντός των διοικητικών ορίων που είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί και διατίθεται προς όφελος της τοπικής κοινωνίας, για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης. Λεπτομέρειες επί της εφαρμογής της διαδικασίας και του Ειδικού Τέλους, θα καθοριστούν στην σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία προβλέπεται στο άρθρο 87 του ν.4964/2022 και αναμένεται στο επόμενο χρονικό διάστημα να εκδοθεί.

Προς ενημέρωσή σας, προς τους οικιακούς καταναλωτές αποδόθηκαν συνολικά περίπου 30,6 εκατ. ευρώ για τη περίοδο 2015 -2019 και περίπου 33,7 εκατ. ευρώ για τα έτη 2020-2022. Αντίστοιχα για τους φορείς της Αυτοδιοίκησης, αποδόθηκαν συνολικά περίπου 47,6 εκατ. ευρώ, και περίπου 53,6 εκατ. ευρώ για τα έτη 2020-2022. Ο επιμερισμός και η καταβολή του Ειδικού Τέλους για το έτος 2023 θα εκκινήσει αμέσως μετά την έκδοση της σχετικής ΚΥΑ.

Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θα αξιοποιήσουμε κάθε εργαλείο και μέσο, ώστε τα οφέλη της εγκατάστασης σταθμών από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας να αποδίδονται στο μέγιστο και άμεσα στην κοινωνία και τους τοπικούς Φορείς.

Τέλος, για πληρέστερη ενημέρωσή σας ως προς τις αδειοδοτήσεις έργων ΑΠΕ από το ΥΠΕΝ στην εν λόγω περιοχή, επισυνάπτουμε το με αρ. πρωτ. 83524/5875/6.8.2024 έγγραφο της Δ/νσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Η Υφυπουργός

Αλεξάνδρα Σδούκου